

de pe stradă, devine raft de supermarket prin fața căruia cei doi își împing cărucioarele și mimează că examinează mărfuri inexistente. Doamna, bine îmbrăcată, cu mărgelile abundente, are căruciorul plin cu hârtie igienică roz, de bună calitate (iată belșugul!); Domnul, cu trenți standard, aruncă la un moment dat din căruțul lui, oricum aproape gol, un sul de hârtie igienică proastă, gri; Doamna îl examinează de câteva ori, parcă-l prețaluiește, ezită, apoi îl ia și pe-ăla. Hazul e nebun, mai ales pentru că actorii joacă cel mai pur realism în timp ce debitează vorbe fără noimă. Imaginați-vi-o pe Dorina Lazăr, jucând o gospodină temeinică, așa cum știe ea să facă, dându-i replica lui Niculae Urs care înșiră doctoral, cum altfel?, platitudini sau tautologii de genul „*Cuvântul e divin, ca Verbul, n-avem voie să ne batem joc de el*” (cu excepția finalului, toată această scenetă îmi sună atât de mazilian...)

Trebuie neapărat remarcată și varietatea interpretărilor actricești. Pavel Bartoș, Antoaneta Zaharia, Ionel Mihăilescu și Oana Ștefănescu sunt mașini de vorbe, personaje împietrite într-un prezent continuu. Dimpotrivă, jocul Dorinei Lazăr se bazează pe o biografie asumată. Iar Gelu Nițu și Niculae Urs trec, lucru remarcabil, în secvențe diferite, prin ambele tipuri de joc.

Un spectacol cu actori care par că (se) joacă și ei cu plăcere. Un spectacol inteligent, unitar, în care actorii, excelenți, bine distribuiți, puși în valoare și bine conduși, schimbă înfățișări și tipuri, dar păstrează o unitate de stil. O construcție delicată și riguroasă, fără nimic redundant. Un spectacol minunat.

Teatrul Odeon – Ionesco. Cinci piese scurte de Eugene Ionesco. Traducerea: Vlad Russo și Vlad Zograf. Regia: Alexandru Dabija. Scenografia: Alexandru Dabija și Laura Paraschiv. Muzica: Ada Milea. Cu: Antoaneta Zaharia, Pavel Bartoș, Gelu Nițu, Ionel Mihăilescu, Oana Ștefănescu, Dorina Lazăr, Niculae Urs.

Doina PAPP

De ziua Basarabiei, de ziua teatrului

În cadrul unui program dedicat *Zilei Mondiale a Teatrului*, Teatrul „Maria Filotti” din Brăila a invitat, în moderna lui sală Studio, două spectacole din Republica Moldova, unul al Teatrului Național „Mihai Eminescu” din Chișinău și altul al companiei independente „Teatrul fără nume”. După ce, în luna decembrie a anului trecut, brăilenii au fost oaspeții Naționalului din Chișinău, participând la un festivalul organizat de această importantă instituție națională, s-a produs în chip firesc și răspunsul la vizită. Deplasarea basarabenilor în România a fost susținută financiar de Ministerul de Externe, departamentul pentru românii din afara granițelor.

Dincolo de caracterul protocolar și simbolic al acestui schimb cultural s-au aflat însă faptele artistice de toată stima ale colegilor basarabeni, respectiv cele două spectacole produse, unul în regim subvenționat, altul privat.

Povești de familie de Biljana Srbljanovic, în regia lui Mihai Fusu, realizat ca proiect al Teatrului Național (responsabil: criticul Larisa Turea), e un spectacol

Ghenadie GÂLCĂ, Luminița TĂCU, Snejana PUICĂ și Leo RUDENCO

puternic, șocant, cu o miză de două ori valoroasă. Mai întâi, datorită temei, istoria tristă, amară a unei comunități sârbești oarecare, din anii de după destrămarea Iugoslaviei, și apoi pentru că autoarea, nume de notorietate în dramaturgia contemporană, a ales să privească aceste realități dramatice prin ochii unor copii. Cum se știe, acest unghi de observație a produs multe revelații ori de câte ori un autor sau un artist s-a transpus la vârsta inocenței, dar și a maximei exigențe în privința adevărului. În *Povești de familie* sunt patru asemenea ființe, copii de 12–13 ani – care se joacă de-a adulții printre tomberoanele din cartierul de blocuri în care locuiesc. Ei îi imită pe părinți – firește, jocul preferat al tuturor copiilor e „de-a mama și de-a tata” – corectând adesea ceea ce ei cred a fi greșit în comportamentul acestora, dar și exagerând alteori caricatural. Lipsurile, foamea, violența, ba chiar și războiul devin subiecte amuzante în zbenguiala țăncilor, dar în spatele râsetelor stărnite simțim dimensiunea suferinței. Trei dintre ei, Voin, Milena și Andrei, sunt prieteni, așa încât rolurile pe care și le schimbă între ei au acest fundal duios. Ostilitățile le conduce o fată înfiptă, isteată și extrem de ludică, rol în care se impune cu forță actrița Luminița Tăcu. Cutremurătoare este însă cea de-a patra apariție, fetița handicapată în urma unei explozii, pe care copiii o acceptă cu naturalețe, așa cum naturale au fost pentru ei și nenorocirile de acest fel. Nadejda, în interpretarea emoționantă și exactă în același timp a Snejanei Puică, tânjește după societatea copiilor, acceptând pentru asta să stea chiar în lanțul și cușca unui câine. Tot în joacă se petrece și violul ei, într-o scenă de o frumusețe aparte, pentru care regizorul Mihai Fusu a găsit o soluție scenică extrem de emoționantă. Întregul spectacol e de altfel bine ținut în mână de acest talentat regizor care exploatează cu maximă eficiență teatralitatea situației ca și

resursele ei de umanitate. Trăind după sârma ghimpată care desparte scena de sală, personajele descoperă că sunt urmărite abia la sfârșit, când jocul cu mingea nu mai poate continua la fel, când până și fetița bolnavă își revine din șoc pentru a ne transmite un mesaj cumplit: acela că jocul s-ar putea să fie adevărat. Întreaga echipă a spectacolului, din care se cuvin remarcați și ceilalți doi tineri actori, Leo Rudenco și Ghenadie Gâlcă, alături de Victor Grușevan (scenografie), Alexandru Târșu (concepția muzicală), merită felicitări pentru acest spectacol deosebit, care a produs mare emoție printre spectatorii aflați la Brăila cu ocazia celor două reprezentații organizate aici.

În aceeași sală Studio, dar într-un alt amplasament, a fost reprezentată cu ocazia turneului basarabenilor și piesa dramaturgului Val Butnaru, **Avant de mourir**. Compania independentă „Teatrul fără nume”, care a produs spectacolul, și regizorul Anatol Durbală au exploatat filonul melodramatic al poveștii fără a vedea în acesta un cusur. Dimpotrivă, genul se dovedește viabil în relație cu subiectul, fiind vorba despre nostalgiile unor emigranți ratați, sentimentali, care-și plâng destinul în ritm de tango. Doar că Ina Surdu și în special experimentatul Igor Caras, prin manierismul interpretării, golesc pe ici pe colo de realitate emoția. Cum spectacolul se joacă la o jumătate de metru de spectatori, mai e și problema controlului pe care actorii se cuvine să îl aibă în permanență asupra prezenței lor în cadru, fapt nu întotdeauna realizat de cei doi. Văzut prin prisma acestui spectacol, teatrul independent ar fi pentru colegii basarabeni teatru comercial, ceea ce nu e decât în parte adevărat. Oricum, curajul lor de a lua pe cont propriu sarcina grea a realizării unui spectacol trebuie apreciat ca și ținuta acestuia.

Întâlnirea cu artiștii basarabeni de la Brăila, de Ziua Mondială a Teatrului, care coincide cu Ziua Basarabiei, s-a încheiat cu un folositor schimb de idei și îndemn la colaborări viitoare, la care au participat presa și diriguitorii locali.

Teatrul Național „Mihai Eminescu”, Chișinău – Povești de familie de Biljana Srbljanovic.
Regia: Mihai Fusu. **Scenografia:** Victor Crușevan. **Concepția muzicală:** Alexandru Târșu.
Cu: Leo Rudenco, Luminița Țăcu, Ghenadie Gâlcă, Snejana Puică. **Data premierei:** 7 noiembrie 2006.

Adrian MIHALACHE

Despre sex, numai de bine!

Cornel George Popa s-a remarcat printr-un bun roman, *Nesimțitul*, în care descria drama unui individ încă tânăr, devenit, brusc, impotent. Crezusem, la început, că piesa lui, **Viața mea sexuală**, jucată la Teatrul Național „I.L. Caragiale” din București, în regia lui Sorin Militaru, era o dramatizare a romanului amintit. Nu a fost cazul. Piesa, distinsă cu premiul UNITER în anul 2004, descrie cu simpatie și melancolie tribulațiile sexuale și sentimentale ale unor personaje tipice, în împrejurări tipice pentru lumea în care trăim.

Dorina (*Tania Popa*) și-a lăsat viața sexuală în stare de așteptare, fiind preocupată de câștigarea existenței, pentru a-și putea crește un copil fără tată,